

LLETRES I LLIBRES

Fruiterar florit

Cada cosa en son lloc

Les coses que jo he plantat
comencen la floridura;
cadascuna florina
i de la millor manera:
l'ametller vora la mar,
al mig d'un prat la pomera,
la perera al fons d'un hort,
el magraner prop d'una era.

Les flors de l'auberoquer

L'auberoquer totes ses flors badà:
és d'una palidessa mig rosada,
del color de la noia abandonada
que somia un besa.

Cadascú té el seu estil

Aquest pressegueix florit
acolorat, massa guarnit,
flores mata, contemplant-se.
Menys badoc el cirerer,
alt, empolvat i lleuger,
no pensa gino en la dansa.

El pressegueix amagadís

Cotat d'un róssec de bromes,
captiu d'un penyal forcat,
de les velles oliveres
darrera el vel agrisat,
un pressegueix solitari
mig amaga el doll rosat,
— com el fi i furtiu incendi
de la breu felicitat.

Semjals de març

Hom veu la lluna darrera
de nostra perera en flor;
cada flor de la perera
sembla una gota de plor.
Enlla una donzella espera
d'algun xiuxueig el so-
molla de la llum llengua
sindina de l'ombra al do-
ni mivul, ans prepotent,
lleva, esperonat pel vent,
cap a la llum trota,
com sent en l'aire embaumat
l'hum plany d'amor del gat,
a primer de la granota.

JOSEP CARNER

COMENTARIS

ELS JOCS FLORALS DEL MALIGNÉ

XIII

Era de matí, set hores. Enllanet,
darrera les inflores frondoses i an-
jolades de la terra vinyadera que res-
pirava d'un alè fresc, se sentia el
redoblat sord, però amb no sé què
de cantarella, d'uns carros que devien
passar per la banda del regadiu; en-
tramig el clari casolà d'un gall i aviat
un altre, sentinelles de la plana tur-
gent; un pic d'aixada topant una pe-
dra; una espolsada dels picarols so-
bre el coll frisós d'un cavall aturat;
al toc solemniat de la campana del
Sany Major (el campanar gran de
Santa Maria) de la famosa vila agri-
cola, seu del nostre mite.

El senyor Vernet, dalt del «Point-
d'or» el seu avessat i esllanguit ca-
vall de cria anglesa anotat en el Stud-
Book sota una genealogia escollida,
digna del cavall de passeig d'un prin-
ceps, entrava, com cada matí, mentre
era a la vila, pel cap d'amunt del
gran camí de platanes, una de les
poques ombres seguides dels volts,
que confrontava fins un poble veí.
La llum s'esbarriava en estries, com
a fregues d'un bàlsam daurat en el
coll i la gropa del pel caoba clar del
cavall, mentre el genet, sota l'ala bai-
xa del capell mig cloent els papres
dels ulls brilladors que abraçaven la
plana, i glatint-li els badius del nas
en una respiració conscient, sembla-
va que combregués l'emancipació de la
terra maternal sortint fresca i esban-
dida dels darrers vels que les mun-
tanyes termeneres recollien a la tal-
da. El senyor Vernet solia dir que
aquesta sortida era la seva segona
abluació matinal.

El seminarista, matiner i camina-
dor, abonant la tradició de l'estudiant,
venia de l'altre cap de platana, com
cada divendres, tornant de mis-
sa de l'església del poble que hem dit.

El genet portava el cavall al pas,
eventualment, i el seminarista cam-
nava a poc a poc i abstrat, com si en
una ascètica satisfacció tingués con-

vers a un company, el qual, d'oida
tan subtil com el seu ésser invisible,
sentia els pensaments. Poc s'ho pen-
sava que jo caminés no moltes pas-
ses darrera seu, sobre l'herba verda
del camí.

Ell, amb el fosc vestit, pulcre, el
collet baix i la minça corbata, volen-
terós i una mica esquerp i tot de
cara, però amb bondat, i l'altre amb
la seva viror galana de trenta sis
anys, bru i barba-serrat, blegadís i
imperial com mai sobre el sol airos
de la sella, es toparien d'un moment
a l'altre. Però l'un no s'adona de
l'altre fins a ésser molt propers.

El seminarista, qui s'havia empi-
trat i aixecat el perfil reptador una
estoneta abans de dir res, en pas-
sant arran amollà aquesta única sa-
lutació, articulada amb maliciosa
lentitud: — Ta-ram-ba-na!

Això s'esdevingué passant el semi-
narista a frec d'un canyar. El se-
nyor Vernet es dignà intrinsec amb
una curiositat immutuable, cloent una
mica els ulls, on hi borbollava el res-
sol, com si s'adonés del vol d'un
espia-dimonis estrany.

Jo m'havia aturat d'instint, pri-
mer sorprès, i instantàniament pre-
sant vergonya pel seminarista. Per-
què almenys jo encara mai com
aleshores, no havia presenciat de
tan plàstica manera la superioritat
del galant home. Per això no volia
que el seminarista sabés mai que
un tenor havia vist l'escena. I ell
segui, hala, hala, una mica enrave-
nat, carreter, enlla, com qui dir:
«Ara ja està». Però ben segur que amb
segament de camés.

La constància de Mossèn Dionís a
corrompre en l'estudiant el sentiment
de superioritat que inconscientment
tenia del senyor Vernet, assolia el
primer resultat vistent, del qual érem
testimonis en una forma assats ri-
dícula.

Mentre l'estudiant anava camí en-
lla, el senyor Vernet, arribant prop
meu, daturava el cavall. Del semi-
narista no en digné paraula, encara
que un comentari irònic volava en
la seva rialleta i el seu gest i prou
ens entenguérem. Tot representant el
passatge, la seva rialla especial gola
endins, dringava vora el camí com la
moneda d'or de la indiferència dins
la bossa. Però encara em cridà pel
meu nom. Havia collit una branca
florida d'un arbre i, amb el cavall
deturat, me l'allargava, com un ga-
lant suplement de comiat. L'or del
seu riure, aleshores, s'havia espar-
pillat en una rialla més externa, i
no diré més quina dama en dolça
mimica, m'encarregà, com cosa me-
va, de posar a la falda aquelles
flores, perquè m'agrada servir l'eti-
queta dels respectes deguts a les co-
ses que atenyen a l'estat civil de
les altres persones com si fos a les
del meu. I després, que de certes ma-
nieres del senyor Vernet ell en tenia
l'exclusiva; eren una cosa en eixir,
d'ell i reportades estem segurs que
podrien perdre aquell no sé què de
categoria i elegància que anava junt
amb la seva presència.

Jo no asseguraré el motiu, però
aquest febrer passat vaig saber que
el seminarista deixava la carrera.
«Ha triomfat l'enemig contra la
nostra bona voluntat», deia Mossèn Di-
onís en innovant-m'ho. Aquella vida,
interior de la qual l'estudiant es van-
tava un matí d'estiu a la sala de
casa al mestre, amb una resplendor
celestial als ulls, quin orgull de
la carn suscitada, quines ambicions
del món l'havien ventada?

AL POETA LOPEZ-PIOO

Les vostres «Dites de tot l'any»
cauen just per acabar de fer rompre
la primavera.

Alegria, amic! Teniu collites enre-
ra. Posseu ço que abans us pos-
sieu. Fins que arriba aquesta pos-
sessió de la plenitud, pot dir l'home,
propiament, que és jove?

«Comença la vida», posarem en el
full del dietari de la maturitat. Ara
som durs, i millor que mai tenim
dret d'ésser volubils divinement. Pro-
va vos mateix que, desnonant la raó
dels qui, per ventura, us digueren su-
perb o ipsuista, per un cert cerebra-
lisme de la vostra obra poètica, sortiu
d'ells humanament obligat, jo no ho
dubto, i menys ho desaprovem en
els dos darrers llibres sobretot, fresc
d'un bany de joventut mental, amb
una simplicitat (que no deixa, per
això, d'ésser artística) No; perquè de

les mil i una perifrasis per a dir:
«Testimoni», quina més intensament
fina que aquesta. (I això que gene-
ralment la prosa rimada no m'emp-
ple):

«Amb el teu pas
brodabas la catifa
per al meu son»

I quina corrandia més humanament
sincera que aquesta?

«Tots els camps a prop de casa;
damunt dels camps tot el cel.
Tant d'espai porta tristesa:
sabrieu dir-me per què?»

Joia de la plenitud. Ductilitat de
l'ossada feta. Renovació. «Comença la
vida».

Quan sobre els nostres caps baurà
nevat més, o el temps haurà passat
més la dalla, encara ho tornarem a
dir, cada cop més fort, en els fons més
joves: «Comença la vida».

Perquè potser així ens anem puri-
ficant i rejoyent per arribar al co-
mençar definitivament de la vida, allà on
els ulls veuran sense vels, i el cer-
vell sense boires entendra tot l'amor
de les ànimes i el per què de les co-
ses.

ELS DEU MIL de Xenofó (Volum
primer. Llibres I-IV.) Traducció i
pròleg de Carles Riba. — Editorial
Catalana (Biblioteca Literària).

Xenofó, un soldat deixable de So-
crates, en aquests quatre primers li-
bres de l'«Anàbasi» es demostra es-
timant almenys tant, si més no, la
guerra per la guerra, com l'ideal de
ciutadania. L'estratègia, els moments
de combat, els llocs, ens són vi-
tents, encara millor en algun punt,
merced a les notes del traductor i
prologuista, l'homèrica i poliglota,
que ara respira els espais de la
Gran Colpida. Però és sobretot en les
arengues, consells, acords, i en els
retrats de capitans o de soldats, que
la paraula de Xenofó ens admira per
una complicitat i camuflatge lògica, un
esperit de ponderació que s'encamina
a les conseqüències amb l'esponta-
neïtat de l'aigua, i un sentit clàs-
sic de la justícia que fa sempre res-
pecte, tot i ésser, a estones, esglai-
ador en les realitzacions estrictament
pràctiques.

Em sembla que, per un estil, deïem
havent llegit Plutarc. Sabent-ne ab-
straure, i, per dir-ho així, oblidar,
les realitzacions estrictament pràc-
tiques, presentem l'etèria rauxa de
grandesa i de heutat, llibres com el
de Xenofó els estimem d'una valor
educativa única: perquè inspirem
tremp per a la vida, valentia d'àni-
ma, i mantenim una essencial at-
mosfera d'enlairament aplicable a to-
ta acció.

CONFERENCIES ORGANITZADES
PER LA «LUCHA CONTRA LA
MORTALIDAD INFANTIL».

Si d'algun llibre en particular ens
està bé de cridar: Compreu-hi, és
d'aquest, on hi ha les conferencies
que, convocades de la benemerita
Obra, poguéu dir Barcelona l'hivern
passat, el producte del qual serà des-
tinat al foment de l'obra maternal.

Sobre adequats temes i amb un
sentit general moralitzador o higiè-
nic, no excel·lent les files de l'en-
giny, dissertaren el doctor F. Cor-
mina, un pràctic de la matèria, re-
passant les institucions més avan-
çades de Puericultura, orientant i
posant fonaments; don Bonaventura
Bassegoda, acompanyant-nos a la lla-
nua de valletats, on la mare reg-
na; el doctor Pampal, posant com a
patró de feminisme, Santa Teresa, la
dona tan realista en l'ullada i en el
govern en les demores terrenals; i
el Pare Gracià Martínez, agustí, amb
el migriure no sense pietat de qui
ha vist molt de món d'ànimes, tractant
de Matrimoni, Amor lliure i Divorci.

Compreu el llibre, que no farà cap
mal a les vostres ànimes, i ajudareu
al bé del proïsme.

REVISTES DEL MIGDIA

Potser més fort que mai des de
les albes mistralenques, al Felibrige,
l'Occitània, torçua a cridar el mot
de xarbotament que ve a ésser com
l'imperialisme dins de les files de
l'ideologia. El mot és: «Llatinitisme».

Aquella primera abraçada d'En Vic-
tor Balaguer amb Provença (1867),
torna a refer-se, i es multiplica en
actes, besconvis i relacions amicals
i literàries del Migdia francès amb
Catalunya. Els discursos i trinquis
que en el seu romatge alla, l'any
passat, féu En Joan Esterri, en-
cara fan tornaveu en les fulles occi-
tanes. I també ell digué: «Llatini-
sme».

D'aquest expansionisme idealista del
regionalisme d'unes terres de Fran-
ça on el caràcter francès sembla cul-
minar tot fent-se singular, París deu
estar-ne més que contenta.

Observem, però (i això sovintaja en
els desparaments del caràcter) que
com més el sentiment s'universalitza,
com més s'exemplifica l'abast de
la bandera, del frec i escalí de l'en-
tusisme migdia, en surt més brillant
i esvelt el sentit de ciutadania.

Escoltem Emile Ripert en «Le Ra-
pèpia»:
«Le but à atteindre, c'est de
faire de chacune des grandes cités
de France des centres d'activité aussi
vibrants, aussi influents que les vil-
les italiennes... et dans ces cités il
faut mettre enfin les lettres, les
arts, l'Université à la place émi-
nente que tout ce qui est de l'Esprit
aurait dû occuper depuis longtemps
dans la vie de nos régions...»

Aquest esperit de ciutat és el que pro-
mou una societat d'Estudis rossello-
nesos, i el qui, sota el mestratge
d'En Fontbarnat, deixeble de Sévé-
rac i de Lluís Millet, aplega la cho-
ral Deodat de Séverac amb 250 cho-
ristes qui feien estremir no fa gaire
la sala del Jardín Royal, de To-
losa, de les millors cançons popu-
lars del Beam, i «la sardana de les
monges», d'En Guimerà (vid. «Al-
bum-souvenir II. Cahier. — Place
des Carmes, 17. Toulouse»).

«Estima, i aleshores fes com vul-
gues», digué el sant. Ciutadania.
Llatinitisme. És igual quan l'amor
hi és.

Jo encomano la lectura íntegra de
l'estudi brillant i entusiasta com una
arenga que Bru Durand publica
a «La Provence Latine» de Toló.
Més que una més o menys gran cen-
tralització, el preocupa l'esdeviniment
del nostre món llatí: França, Es-
panya, Itàlia, Bèlgica... «Ce n'est
plus seulement le germanisme, c'est
encore l'industrialisme anglo-saxon,
c'est le bolchevisme russe qui me-
nacent désormais la latinité...» Pri-
mer, unió llatina, i aleshores la qües-
tió de l'ordre i la llibertat regionals.
I sempre Grècia i Roma com a fonts
del nostre esperit. Això ve a dir. Però
cal llegir el sencer.

Llatinitisme i Ciutadania occitans en
acció no poden estar-se (perquè Ca-
talunya té fets assaigs de ciutada-
nia, i els sembla molt bona llatina)
de fraternitzar amb la nostra cul-
tura d'una manera accentuada
aquests darrers anys. En números
recents «La Provence Latine», de To-
lò, «Feuilles au vent», de Tolosa;
«Reclams de Biarn e Gascogne», de
Pau; el diari tolosenc «L'Express du
Midi»; rememblem les relacions en-
tre Provença i Catalunya del 1859
ençà, exposen les excel·lències d'in-
stitucions, organismes polítics, publi-
cacions; propaguen les idees i els
actes nats aquí, els nostres poetes i
la seva obra. Defereïncies que són
perfectes, si descomptem que en al-
gun periòdic es fan confusions de
nom o de persona que demanen es-
mena.

Nosaltres provem de correspondre-
hi. Un company d'aquest mateix dia-
ri s'estén de tant en tant en deta-
llades informacions de publicacions
del migdia francès. I jo mateix he
procurat dur-hi en aquest Comen-
tari el meu granet de voluntat, per
una especial simpatia i encuriósi-
ment que m'hi conviden, comentant
els seus periòdics, i en una de les
primeres fulles literàries d'aquest
any, els forts poemes del gasco Mi-
quel de Camelat.

Josep LLEONART

Expansió catalana

Molts catalans, fins i tot d'aquells
que haurien d'obrar animats per un
esperit optimista sobreixent, es de-
ixen arrossegats pel rutinisme d'a-
quella humilitat, exagerada, fill
quasi sempre de la ignorància de
la vostra pròpia valor i dels esfor-
ços que fan esperits selectes per a

donar-la a conèixer dins i fora de
casa, i diuen i creuen que no es té
res que valgui la pena.

Si anomenem expansió al fet de
publicar arreu arreu aquesta valor,
cal assegurar que el «problema» de
l'expansió catalana està resolt en
molts dels seus diversos caires, parti-
cularment en el de la divulgació de
la nostra personalitat literària, i, per
tant, de la parla nostra, contra l'opi-
nió d'algun mal informat, per més
autoritzada que la faci l'ésser publi-
cada en l'editorial d'un Bulletin; per
bé que ja les últimes pàgines de la
mateixa publicació prenen cura de
desmentir-la.

Precisament, amb el mateix nom
d'«Expansió Catalana», existeixen a
Barcelona unes oficines en plena ac-
tividat, d'ons urten cada dia noves re-
alitzacions d'expansió de la tasca
literària, acomplerta a casa nostra,
i on troben acollida i aju les ini-
ciatives forasteres per aquestes ofi-
cines, principalment, d'aris i revis-
tes angleses, franceses, alemanyes,
americanes... de tot arreu, poden tenir
a llurs lectors al corrent del nostre
moviment literari, i aduec deixar os
assaborir algun fast proporcional a
la capacitat de tals publicacions pe-
riòdiques. Per elles podran llegir els
francesos en sa llengua patra una
antologia dels nostres poetes i una
selecció dels nostres contistes; els
romanesos, en la seva, les sublimi-
tats dels «Elogis» del poeta del verb
català, que és l'anima nostra... Per
elles el senyor Slaby podrà fer par-
ticipants als seus germans de Txeco-
eslovàquia dels sentiments de la nos-
tra premsa.

L'expansió literària catalana no
ho és pas, doncs, un problema; és
un fet acomplert que cada dia agafa
una àrea major d'influència. El co-
nveniment d'aquest fet ens el por-
ten cada dia les recensions de la nos-
tra premsa.

I notis que solament hem parlat
de l'expansió literària; manifesta-
ció posterior d'una llengua madura,
plàstica, o millor treballada, puix
de voler parlar del reconeixement
universal de la nostra parla sol-
com a llengua (atenent al lema del
patricarà: «No miris a quants mas
a quales»), dels estudis de que l'han
feta objecte mentalitats mundialment
reconegudes, de la bel·ligerància ator-
gada pels centres científics, tindriem
tasca per dies. «Forse altre».

Demés, posats en el terreny de
les comparacions, qui ens negarà un
lloc preeminent? Quantes nacions
de llengua oficial reconeguda i ben
atesa no poden envejar-nos? Perquè
si una expansió de milijanes literà-
ries fóra inútil i contraproduent; si
cal que la divulgació sigui de valors
positives que puguin ésser estimades
de tothom, no ens espantem: en la
corona literària de Catalunya hi ha
gemmes coruscants que encisaran al
món, que atrauran l'aguard de la
geni pel seu fulgor propi. No de
totes les nacions que solament tenen
traduïdes una o dues obres catalanes
podríem fer una proposició reci-
proca.

No hem de negar que la nostra
reclousió política dintre les muralles
carcerenyes d'una oficialitat opriment
ens creava dificultats terribles, però
sortosament, a l'ajut del nostre es-
perit naturalment lliure ha vingut
una organització tan potent com les
oficines d'«Expansió Catalana», les
quals, en fer viables els obstacles
ens auguren la primaverenca florida
del nostre ideal de mundialitat.

Les lletres de Catalunya s'obren
via. El pessimisme ibèric no té raó
d'existència, i menys en les collecti-
vitat posades per exemplar.

J. M. CASAS

Josep Joubert

La crítica

La gràcia de l'ànima, la gràcia en
les obres és comunicativa, podríem dir
que té com una resplendor. Es algu-
na cosa íntima de l'ànima, perquè ella
troba en la gràcia la seva natural
perfecció i, per tant, com una íntima
pau, com una llum serena i quan la
gràcia s'és comunicada a una obra
artística, aquella obra diem que és
plena d'inspiració.

Joubert, amb aquests principis i

amb un lèxic que els podia expressar meravellosament, feia la crítica de les obres literàries.

Joubert no tenia un gust gaire acon- tentat. Tenia el costum raríssim, quan llegia un llibre, de separar-ne aquelles pàgines que, plaent-li, les vol- leu rellegir. D'obres famoses del temps, obres com la «Nouvelle Héloïse», només n'havia separades algunes pàgines.

Més amb aquella senzillesa de prin- cipis i una percepció finíssima i pre- gona, només s'hauria pogut dir: heu's aquí una obra, una composició, una pàgina inspirada: heu's aquí una al- tra que no ho és. — Però fins en aquelles obres que no, eren d'una inspiració pura, aquella inspiració que ve de l'ànima i no podria tor- nar sinó a l'ànima, en aquelles obres, no hi hauria també algun mèrit, al- guna característica bona o dolenta, alguna valor, que els valgueren l'anomenada i fins la glòria? — I heu's aquí allò que Joubert cerca i prova de fer traslluir en els seus pensaments crítics: és el geni de jo- bert allò que ell vol donar dins els lí- mites epigramàtics d'un pensament.

L'admiració és estada, general da- vant de l'amplitud històrica de la crítica de Joubert: tota l'antiga gre- ga i llatina, gairebé tota la literatu- ra francesa fins a Chateaubriand i gairebé tota la literatura italiana fins a Alfieri. Això literàriament, per- què en filosofia va des de Plató fins a Kant.

I quins eren els seus poetes? Des- prés d'Homèr, eren Virgili i La Fon- taine. «Hi ha en La Fontaine, diu, una plenitud de poesia que no es tro- ba en cap altre escriptor francès».

De la inspiració, de la gràcia en li- teratura Joubert en diu, prenent un mot platònic, entusiasme. «L'entusiasme sempre és encalimat, sempre és lent i resta íntim. L'entusiasme no és l'entusiasme, ni en devia mai; ve d'un estat més violent. Tampoc no s'ha de confondre mai l'entusias- me amb la verba: aquesta remou, aquell emociona: aquella és allò que ajuda més la inspiració, llevat de l'entusiasme. Boileau, Horaci, Ari- stófanes, tingueren verba; La Fontai- ne, Menandre i Virgili, l'entusiasme més dolc i exquisit que hi ha- gué mai. J. B. Rousseau, tingué més verba que Chateaufeu, i Chateaufeu més d'entusiasme que no J. B. Rousseau».

Però Joubert és plàvia també en una crítica metafísica, provinent de la seva sensibilitat afanadíssima. Quan llegí la primera vegada versos de Chénier: «Qui és aquest Ché- nier?» — va dir: — Aquests versos m'agraden: són versos d'argent; en fan l'efecte del disc argentat de la lluna. — Tenen només com un es- tat metàl·lic? — li demanaren. — No; també tenen el so argentí, en donen les sensacions d'un clar de lluna».

Però aquestes particularitats de cada obra i de cada autor no en són tota la crítica. La crítica també ha d'obrir a una ideologia, i la ideologia a què obceca la crítica de Jo- bert és la mateixa ideologia centra- da en la teoria de la gràcia, i en la concepció d'ordres diferents de co- ses, tenint entre ells una jerarquia vigorosa, essent percebuts en pers- pectiva, i formant en conjunt una harmonia.

Així com calia subjectar l'esperit amb regles rigoroses per a donar-li el foc de la gràcia; així també con- vè canviar la color i l'espai dins de línes pures. «Així com en la mística neta el plaer de la mescla de sons i de silencis, de repòs i de brui, així també en l'arquitectura, neix de la barreja ben disposada de buids i de plens, dels intervals i de les masses. Ens plauen els bells com- partiments perquè ens graven amb utilitat la idea d'una porció de l'es- pal, com una bella melodia ens fa sentir, sense càlcul ni atenció, el moviment i el repòs, que són els ele- ments del temps».

Es, doncs, una cosa que es pot pre- veure, una cosa lògica, que Joubert exigís una perfecció en el model ideal, una perfecció en els objectes imitats per les arts belles. «Aquesta puresa de línies, tan lluada, de les obres de Rafael i dels grecs, depèn només del bell gènere de les natures que escollien». — «No hi ha sinó una natura pura, esvelta, elemental, ideal, que sigui susceptible d'adme- tre i de rebre la puresa de la línia i la perfecció del colorit».

I Joubert resolia en aquest sentit el problema que tanta i tanta s'havien posat, de saber si un artista, si un poeta pot expressar poèticament la llei. Lessing s'havia preguntat, com pot descriure Homer bellament l'episodi de Tèstides: — «Els antics, diu Joubert, sense perjudicar en res la fidelitat de la imitació, no es pri- vaven mai enterament de la repre- sentació de la bellesa física unida a

la bellesa moral. Per ells la difor- mitat oferia al pensament una imatge invisible de la bellesa absent. Es re- coneixia en la fesomia del vell, on fou la joventut, i llurs representa- cions de la malaltia o de la mort duien a la memòria una mena de remembrança de la vida i de la sal- tut perdudes». — Així, responent a Lessing, diríem: — L'episodi de Tè- stides no és desmembrable, com no ho és tot allò on hi entra la llei, com no és desmemorable un text on es combatí una error i per tant hi en- tria exposada. L'error fa veure la veritat: la llei ens ha de fer veure la bellesa. Jago no es podia pensar bel- lamente lluny de la bellesa d'Otello.

I, ben vista, aqueixa idealització de l'art porta a que l'art no tingui el seu lloc solament dins les imagina- cions d'un somniador, ni es reco- gui dins les sales fredes d'un Museu, sinó a què esdevingui útil a l'home: porta a un art fecund per a l'ànima, a un art noblement utilitari.

JOSEP MARIA CAPDEVILA

«Brança florida»

El nostre bon amic i company En Joan Maria Guasch, mestre en Gal- Saber, acaba de publicar un nou vo- lum de poesies, amb l'escaient títol de «Brança florida».

Aquest volum, que conté una se- lecció de la producció literària de l'il·lustre autor de «Pirenengues», con- titueix una de les més excel·lents no- vetats de la nostra vida literària.

Els esports

FUTBOL

GRADJANSKI S. K. - BARCELONA

Dades interessants sobre l'equip iugoeslau, que els pròxims dissabte i diumenge contendirà amb el Bar- celonès.

El «Primer Club Deportivo de Ci- tadans Croates», (Hrvatska Gradjan- ski Sportiski Klub), fou fundat farà uns deu anys, havent arribat a una situació envejable. Compta en l'actua- litat amb més de dos mil socis, tenint establertes seccions de ciclisme i d'atletisme que disposen d'elements de primer ordre.

La llarga permanència d'alguns dels jugadors del Gradjanski a Vi- ena ha donat lloc a que el futbol cro- ta estigui fortament influenciat per la tècnica austríaca, de joc ras. Fa un anys que està al front dels ju- gadors Artur Caskel, antic jugador del «Bolton Wanderers», el qual s'es- força per perfeccionar la forma dels equípners del Club campió de Iugo- eslavia.

El «Gradjanski» ve figurant des de la seva fundació al cap dels clubs croates, havent obtingut tots els anys el Campionat, salvant en els que, com a conseqüència de la guerra, no pogué celebrar-se. Sos prin- cipals contrincants han estat els clubs «Hask» (equip universitari) i «Con- cordia».

En les diferents «tornées» realit- zades pel «Gradjanski» ha obtingut aquests resultats:

Amb el «Rapid», a Viena, perdut per 3 a 2.

Amb el «Slavia», a Praga, perdut per 3 a 2.

Amb el «Cesky Lev», a Pilsen, gua- nyat per 8 a 0.

Amb el «Victória Zizkov», a Zagreb, guanyat per 3 a 1.

Amb la Unió Zizkov, empatat a 0.

Amb el «Kellin», a Zagreb, guanyat per 1 a 0.

Amb el «York Lancaster» (amateurs anglesos), a Zagreb, guanyat per 4 a 1.

Amb el «Rudolshugel», de Viena, a Zagreb, empatat a 1.

Amb el «Wiener Association F. C.», a Viena, empatat a 3.

Amb l'«Admira», de Viena, a Viena, empatat a 1.

Amb el «Simmeringer Spielvereini- gung», a Zagreb, guanyat per 5 a 1.

L'equip seleccionat pel «Gradjan- ski» per a venir a contendir contra el Barcelona, compta amb elements de primer ordre.

Vrdjuka, el porter, és un dels mil- lers especialistes europeus, digne ri- val, segons diu l'àrbitre holandès Boas, del nostre Zamora.

Sifer, defensa esquerra, ha jugat durant algun temps en el «Wiener» A. S.

Gollner, defensa dret, es distingeix pel seu jo ràpid i de cap.

Bazant, mig centre, ha jugat al «Torneclub», de Budapest. Es tanta

la seva vàlua i la seva popularitat, que inclús li valgué no anar a la guerra.

Rupce, mig esquerre, antic juga- dor del «Rapid», de Viena, seleccionat per a l'equip nacional.

Vragovic, mig dret, jugador de grans recursos i xut molt fort, gran especialista en marcar gols des del centre del camp.

Babic, extrem dret, molt ràpid i fá- cil col·locador de pilotes.

Perska, davant centre, havent practicat a París, en l'equip «C. C. de Levallois», bon regatejador i gran tècnic.

Pariekovit, interior dret, el banja- ni de l'equip, bon rematador.

Grance, l'interior esquerre, ha es- tat batejat pels jugadors vienesos que visitaren últimament Barcelona, amb el renom d'«Aleantara de Za- greb», per ser el seu joc molt san- blant al del gran jugador barceloní.

Venen, demée, com a suplents, Boublier, Kuzmann, Ferderher i Feldbauer.

L'equip que visitarà Barcelona està constituït exclusivament per jugadors de nacionalitat croata, pertanyents tots ells al «Gradjanski».

Els jugadors Vrdjuka, Sifer, Ru- pce, Vragovic, Perska, Grance, i Ba- zant, han contengut contra Suècia, França, Txecoslovàquia, formant part de l'equip nacional olímpic.

En el match Suècia-Iugoeslavia ce- lebrat l'any passat i en el qual sor- tit vencedor l'última per tres gols a dos, figuraven en l'equip guanyador deu jugadors del «Gradjanski».

Els dos partits que s'hauran de ce- lebrar al camp del F. C. Barcelona els dies 25 i 26 del corrent, prometen re- vestir desusada importància.

Com que el F. C. Barcelona ha de preparar-se curiosament per a les se- mifinals del Campionat d'Espanya, ha cercat un rival de primera força, per- tal que l'entrenament de l'equip lo- cal pugui fer-se en magnífiques con- dicions.

El Gradjanski és un equip de relle- vant condicions, distingint-se la seva actuació en tots els certaments que pren part. Compta l'equip croata amb excel·lents jugadors i les seves exhi- bicions a Barcelona hauran de consti- tuir dues magnífiques demostracions del futbol vienes, a l'escola del qual pertanyen.

L'excel·lent impressió que va deixar a Barcelona el joc vienes, quan la visita del Rapid, s'haurà de repetir, ja que la tècnica de l'equip que ens ha de visitar correspon d'una manera fi- del a la d'aquells.

BOXA

Aquesta nit tindrà lloc, a l'Iris Park, una gran vetllada internacional, en la qual els organitzadors han posat especial cura, donant un programa fantàstic que demostra el desig de sa- tisfer l'afició.

Jener i Martínez, dos formidables atletes, en sis rounds, efectuaran el combat preliminar; a vuit rounds, el científic pugil Alfred Torrelló, serà posat davant el hantam Agustí Villar, el qual és el millor classificat per a disputar a Vallespiu, amb el qual ha fet un match nul en deu rounds, el títol de campió; en deu rounds el po- pular Ricard Alfó, avui ja pes welter, serà posat davant el temut adversari de Sáez, l'«As» italià Gastó C. Ander- son. Una victòria d'Alfó sobre Gastó, el classificaria entre els adversaris de Valls.

El clou de la vetllada és el gran en- contre en deu rounds de tres minuts entre el famós negre senegalès Bating Siki, el millor pes pesat lleuger d'Eu- ropa, després de Carpentier i Frank Hoche, el conegut pugil francès al qual podem considerar com dels nos- tres.

Només farà reconegut el carnet del Sindicat de Periodistes Esportius.

IV VOLTA A CATALUNYA

S'ha fet el sorteig dels concursants que han de pendre part en aquesta carrera, quedant ultimat tots els de- talls que es refereixen amb la seva organització.

La sortida del Reial Moto Club de Catalunya, tindrà lloc el dia 25, efec- tuant-la el primer concursant a les quatre del matí i de minut en minut tots els altres, en direcció a Ripoll, on el primer concursant ha d'arribar a les 11'04.

La sortida de Ripoll cap a Manresa tindrà lloc a les tres de la tarda, i amb el mateix espai de temps entre cada concursant.

A Manresa, final de la primera eta- pa, pernoctaran els concursants.

Al següent dia, 26, es donarà la sortida de Manresa a les cinc del matí, efectuant-ho els concursants se- gons l'ordre del sorteig portat a cap

per a aquesta segona etapa, diferent de la primera.

Els concursants conservaran el nú- mero de sortida de Barcelona, fent-se constar a llurs planols horaris, les hores de sortida i arribada en aquesta segona etapa a la qual hauran de sub- jectar-se independentment del núme- ro d'ordre primitiu.

L'arribada a Tarragona del primer concursant tindrà lloc a les 10'12 i la sortida s'efectuarà a les dues de la tarda, cap a Barcelona.

Des d'Esplugues, els concursants hauran de seguir el següent itinerari: Esplugues, carretera Sarrià, carrete- ra casa Güell, Diagonal, Passeig de Sant Joan i R. M. C. de C., on el pri- mer haurà d'arribar a les 5'20.

A les Escoles Catalanes de La Bordeta

Els petits escolars que cursen a les Escoles que sosté el Casino Regiona- lista de la Bordeta, van voler testi- moniar llur afecte al soci protec- tor de les dites Escoles, En Josep Tomàs i Boix, pel falaguer motiu de celebrar el seu onomàstic. Una co- missió de la mainada amb el seu professor i una representació de la Comissió d'Escoles i de la Junta di- rectiva de l'esmentat Casino, es tras- lladà al domicili del senyor Tomàs per a fer-li ofrena d'un formós tre- ball caligràfic, obra dels deixebles de les Escoles.

mentrestant, s'havien anat reunint a l'estatge social del Casino nombro- ses persones i famílies de socis. Hi estaven presents En Marian Tarrida, En Josep Cantarell, vice-president del Casino de Sans; En Josep Pujol Rubió, president de la Lliga Regio- nalista de la Creu Coberta; Nàle- xandra Bulart, president de l'Ate- neu Democràcia del districte VII; En Marian Reixach, antic director de les Escoles, i molts d'altres bons amics nostres. Després arribaren el senyor Tomàs i les representacions que havien anat a felicitar-lo a casa seva; servint-se, així que es trobaren a l'estatge del Casino, un esplendí- refrege als alumnes de les Escoles.

Seguidament hom passà a la sala d'actes, plena de selecta concurrèn- cia; alguns deixebles recitaren poe- sies i un dels, en nom dels restants, adreçà una sentida salutació al se- nyor Tomàs i Boix, palesant el reco- neixement de tots vers tan beneme- rit protector.

El senyor Reixach, en expressives paraules, va recordar els temps en que ell dirigia les Escoles, dedicant, a més, un record a altre entusias- ta ciutadà benefactor de les dites Escoles: En Marian Ribó. Va glos- sar la bellesa del mot agraïment i després enaltí la importància de l'es- cola catalana i la transcendència que té per l'esdevinidor de la nostra te- rra; ell com a professor, sent dintre seu un fervent esperit catalanístic que voldria veure en tots els mestres de Catalunya. Acaba lloant una ve- gada més la necessitat que fruitxi d'una vida esplendorosa les escoles informades de la nostra ideologia.

El senyor Bulart comença reme- nçant l'haver-se designat per a mem- bre de la Comissió d'Escoles; diu que l'inspirarà en sa comesa una bona voluntat que ja li és consu- etudinària, servint-li d'esperonament l'exemple dels senyors Tomàs i Tarrida, que cal en justícia esmentar; recor- da, com a president de l'Ateneu «De- mocràcia», la festa d'Escoles cele- brada per aquest, en el darrer octu- bre, i com merces a una iniciativa del senyor Tomàs, es va coincidir que ben aviat tingués lloc una festa de germanor entre els del- xebles d'ambdues escoles. Creu que aquesta festa ha de celebrar-se el més aviat possible, perquè es con- guin i s'estimin els alumnes de les dues úniques escoles veritablement catalanes del districte VII.

Dirigint-se als escolars, els reco- mana que treballin amb intensitat, que avui hauran solament triomfat per l'esforç de la seva voluntat i pel bagatge intel·lectual de que vagi pro- veït. Estudijs força: així seran ciu- tadans dignes de la nostra Catalunya.

El senyor Tarrida recorda el que era la barriada de la Bordeta abans d'haver-hi aquestes Escoles i el que ara és; a mesura que es va sentint la seva influència, hom va veient resultats òptims i un esperit nacio- nalista ben manifest. Li plau viure en aquesta barriada on amb tanta saba, creix l'arbre de la pàtria.

El senyor Tomàs digué que se sent emocionat com mai hagi pogut es- tar-ho, puix al commonen els actes com al que se celebra: hi vibra un encisador ambient de sinceritat: la

sinceritat i l'espontaneïtat són la ca- racterística dels catalans, i per això anem endavant sempre. No regate- jara mai el seu concurs i farà quants sacrificis se li demanin, per tal que les Escoles resultin millorades, car en són mereixedores de bo de bo. Convé amb el senyor Bulart, que es faci la festa de germanor escolar i el més aviat possible.

Acaba dient, que la llavor santa que sembraren les escoles, deu la be- neix, ja que tot el que tendeix a dignificar al poble, fa allunyar les malures que de vegades corren la civilitat col·lectiva, la primera de les virtuts imprescindibles per a as- solir la redempció anyorada per no- saltres.

El senyor Curàs, president del Ca- sino Regionalista de la Bordeta, clou l'acte amb brillantíssims para- grafs. Posa de relleu la tasca que ells realitzen i ja que pensen reali- zar, encomanada principalment a desenvolupar l'esfera d'acció de les es- ccoles, amb amics com el senyor To- màs i el senyor Tarrida, es va a tot arreu, i per ço no és d'estranyar que les Escoles hagin pres la importàn- cia innegable que avui tenen. Acaba regaïcant a tots llur col·laboració en aquesta festa.

Un cant d'«Els Segadors», a peu dret de tots els reunits, fou bel·li coro- nament de l'acte. Essent les repre- sentacions obsequiades amb un deli- cat lunch a la Secretaria.

Lliga Espiritual de Nostra Dona del Montserrat

El vinent dissabte, dia 25, la Lliga Espiritual de Nostra Dona del Montserrat, celebrará a l'església parro- quial de Sant Pere de les Puelles, a les vuit del matí, la festa anual amb missa de Comunió a l'honor de Sant Jo- seph Oriol, patró de l'Agrupament de la dita parròquia, per al qual acte s'han circulat artístiques targetes de convit.

La missa de Comunió reglamentària corresponent a aquest mes, se cele- brarà com de consuetut a l'església pa- roquial de Sant Just, el vinent di- menga, dia 26, a les vuit del ma- tí. La Visita Espiritual a la Mare Déu del Montserrat que es ve pu- cant cada dissabte a l'església de Sant Just, degut a escassetat el vinent dissabte la diada de l'Anunciació Verge, i els dissabtes immediats ver d'estar tapades les imatges per prescripció litúrgica, queda suspesa fins al dissabte de Glòria, en el qual dia es rependrà amb la més gran so- lemnitat.

La Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, crida i convidada tots els homes a pendre part a la tanda d'ex- ercicis Espirituals que, com de co- sium, ha organitzat anyany sota la direcció del reverend P. Gregori Ma- ria Sunyol O. S. B., prior del Mones- tir de Montserrat, i l'acte preparatori dels quals tindrà lloc el vinent diu- menga, a un quart de vuit del ves- pre, a l'església de Sant Felip Neri.

Pelegrinació a Lourdes

S'ha publicat el número segon de la revista «Lourdes», orgue de la Immaculada Concepció, la qual haurien d'adquirir tots els devots de la Verge del Gave.

Entre molts altres treballs intere- ssants, hi ha un record a la memò- ria de Benet XV, remarcant la de- voció que va tenir sempre per la Santa Verge, com ho palesen uns belles paraules escrites pel gran Sant Pere, al peu d'una estampa d'a- quella imatge.

Un altre article hi ha força intere- ssant, i és el que descriu la pri- mera aparició.

Així mateix és interessant la crò- nica que completa el número.

Al despatx de l'Hospitalitat Dio- cesana, instal·lat als baixos del Pa- lau Episcopal, s'hi nota aquests dies un extraordinari moviment de perso- nes que desitgen inscriure's com a pelegrins per a la vinent pelegrina- ció a Lourdes.

Son ja moltes les persones que s'han inscrit a aquest fi amb tot i fer molt pocs dies que s'ha obert la llista, la qual cosa fa creure que el nombre de pelegrins anyany su- perarà el dels anys anteriors i sor- tirà cap a Lourdes, de la nostra ciu- tat, una gran multitud de fidels.

També a les Darderes es reben aquests dies moltes sol·licituds de ma- lalts demanant pendre part en el ro- manceu.